

Ehrlichia spp. zijn door vectoren overgedragen, obligaats intracellulair levende bacteriën. *Ehrlichia canis* is de oorzaak van canine monocytair ehrlichiose (CME) en infecteert voornamelijk lymfocyten en monocytën met de typische, microscopisch zichtbare microkolonies (morulae).

De belangrijkste gastheer van *E. canis* is de hond en de vector is de teek *Rhipicephalus sanguineus*. Bij de kat is *E. canis* of een nauw gerelateerde soort beschreven, maar de klinische relevantie is niet bekend.

Gelijktijdige vbd-infecties komen vaak voor bij dezelfde hond, ook omdat sommige soorten door dezelfde geleedpotige vector worden overgedragen.

E. canis wordt niet beschouwd als een zoonose.

Verspreiding

De geografische verspreiding van *E. canis* komt overeen met de verspreiding van zijn vector *R. sanguineus*. Infecties bij de hond komen voor in Frankrijk, Italië, Portugal, Griekenland, Zwitserland, Duitsland, Verenigd Koninkrijk en Spanje.

Levenscyclus

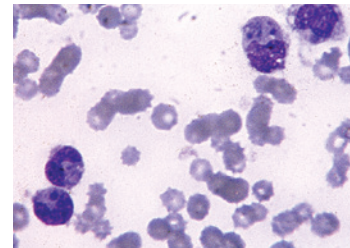
R. sanguineus voedt zich bij voorkeur op Canidae en kan *E. canis* opnemen van bacteriële dieren. Tijdens de incubatieperiode van 8-20 dagen, vermenigvuldigen de pathogenen zich in leukocyten en vormen morulae in circulerende mononucleaire cellen.

Ehrlichia spp. verspreiden via het mononucleaire fagocytair systeem naar lever, milt en lymfeknopen. Dit kan leiden tot sekwestratie, destructie en tekort aan bloedplaatjes.

Overdracht via bloedtransfusie is beschreven, daarom wordt screening van hondenbloedproducten in endemische gebieden sterk geadviseerd.

Volgezogen *Rhipicephalus* tick^D

Ehrlichia canis^E

^D Foto met dank aan Frederic Beugnet, Boehringer Ingelheim.

^E Foto met dank aan Erik Teske, Utrecht University.

Klinische verschijnselen

Tijdens de **acute fase** van canine monocytair ehrlichiose, die ongeveer 1 tot 3 weken aanhoudt, vertonen honden zwakte, sloomheid, dyspneu, koorts, lymfadenopathie, splenomegalie, vermagering en braken².

Klinische verschijnselen in relatie met hematologische afwijkingen zijn: bleke slijmvliezen, petechiën, ecchymose, epistaxis, langer bloeden tijdens de loopsheid, hematurie en bloed bij de ontlasting. Klinisch pathologische afwijkingen zijn: trombocytopenie, leukopenie en normocytaire, normochromische en non-regeneratieve anemie.

Tijdens de **subklinische fase**, die weken tot maanden kan duren, lijken de honden klinisch gezond.

Chronische ziekte wordt gekarakteriseerd door zwakte, apathie, aanhoudend gewichtsverlies, koorts, lymfadenopathie, splenomegalie, perifeer oedeem in de achterpoten en het scrotum, bleke slijmvliezen, predispositie voor bloedingen en mucopurulente oog- en neusuitvloeiing. Daarbij kunnen interstitiële pneumonie met benauwdheid, nierfunctiestoornissen, glomerulonefritis, artritis, polymyositis en kreupelheid optreden. Chronische ernstige CME bij de hond heeft een slechte prognose.

E. canis infecties bij de kat zijn zeldzaam en klinische gevallen zijn niet goed beschreven.

Diagnose

De diagnose is gebaseerd op de **anamnese** op mogelijke tekenbesmetting, klinische verschijnselen, laboratorium afwijkingen, kwantitatieve serologie en/of PCR².

Een **morfologische diagnose** wordt bevestigd wanneer microscopische onderzoek van bloeduitstrijkjes morulae laat zien in monocyt en lymfocyten (geen granulocyten). Deze zijn echter weinig geïnfecteerd (4% in de acute fase). Om de diagnostische gevoeligheid te verhogen kan een uitstrijkje van de buffy coat, een dun bloeduitstrijkje of aspiratiebipten van lymfeknopen worden onderzocht.

Bij **serologie** kunnen antilichamen aangetoond worden met een indirecte immunofluorescentie test (IFT). Seroconversie kan 1-4 weken na blootstelling optreden. Er zijn immunoassay testen voor gebruik in de praktijk ontwikkeld.

Een positieve PCR test bevestigt doorgaans de aanwezigheid van een infectie. Een negatieve PCR sluit deze echter niet uit².

Behandeling

Anti-rickettsiale middelen zoals doxycycline worden dagelijks, gedurende 4 weken gegeven als behandeling van ehrlichiose, samen met ondersteunende therapie.

Duitse herder met epistaxis

Preventie en bestrijding

Effectieve tekenbestrijding is de belangrijkste maatregel ter preventie van *Ehrlichia*-infecties¹.

¹ Raadpleeg ESCCAP Richtlijn 03: Bestrijding van ectoparasieten bij hond en kat.

² Raadpleeg ESCCAP Richtlijn 05: Bestrijding van door vectoren overgedragen aandoeningen bij hond en kat.